

8 klasės istorijos vadovėlis, I dalis

Autoriai: Mindaugas Nefas ir Vytautas Volungevičius

„Baltos lankos Klett“

2024 m.

Istorijos vadovėlio 8 klasei (pirmos dalies) tekstinė ir vaizdinė medžiaga pritaikyta siekti dalyko bendrojoje programoje įvardytų tikslų ir uždavinių, ugdyti dalyko bendrojoje programoje apibrėžtas mokinių kompetencijas. Atitinka programose aprašytus pasiekimų lygius ir skatina naudoti įvairius mokymosi metodus. Nepastebėta faktinių klaidų, turinys parengtas remiantis patikrintais ir patikimais šaltiniais. Mokymo priemonės turinyje nėra diskriminavimo ir propagavimo lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu.

Vadovėlio turinyje pateikiami situacijų, įvykių, reiškinių, procesų, asmenybių veiklos aprašymai, iliustracijos, užduotys nepažeidžia asmens teisių ir laisvių, nėra neigiamų ar kitokių lyčių stereotipų, mergaitės ir berniukai, moterys ir vyrai vaizduojami nešališkai. Leidinio turinys atitinka dalyko bendrojoje programoje nustatytus tikslus ir uždavinius bei mokymosi turinį. Kiekviename skyriuje yra skirtingo ir įvairaus tipo sudėtingumo užduotys, atitinkančios dalyko bendrojoje programoje apibrėžtus pasiekimų lygių požymius. Yra užduotys, padedančios mokiniui suprasti sąvokas, asmenybes. Yra grafikai, schemas, lentelės, paveikslėliai, nuotraukos.

Vadovėlis 8 klasei parašytas suprantama, nesudėtinga ir įtraukiančia kalba mokiniams. Yra integracijos su lietuvių, anglų kalbomis, daile, muzika, geografija, gamtos mokslais. Vadovėlis parašytas pilnai atitinkant naujas bendrojo ugdymo programas, suskirstytas į skyrius pagal programos punktus.

Vadovėlyje yra naujų ir išplėstų temų, kurių nebuvo anksčiau. Iliustracijos, užduotys ir tekstas atitinka keliamus reikalavimus vadovėlio leidybai.

Pateikiami svarbiausi aspektai apie Viduramžių Europą ir išsamiai Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorija nuo karaliaus Mindaugo iki Vytauto Didžiojo. Paliestas svarbus momentas, kad Europa Viduramžiais ribojosi su Bizantija ir Kalifatu. Pateiktas taiklus pastebėjimas apie musulmonų minaretus, pristatytus po Konstantinopolio nukariavimo. Vadovėlio įvade yra geras konspektas apie Viduramžius. Naujo tipo paaiškinimas apie Merovingų vardo kilmę, supažindinama su nauja sąvoka – majordomai. Paaiškinama, kaip Karolingai ateina į valdžią, ko nėra aprašyta kituose vadovėliuose. Išsamiai aprašomas Karolio Didžiojo imperijos vystymasis, svarbiausios sąvokos,

esminiai bruožai ir įtaka Viduramžių Europai. Minima Chlodvigo žmona – moterų istorinių asmenybių įtaka. Išsamiai aprašyta Šventosios Romos imperijos istorija. Detaliai paaiškinami Prancūzijos ir Anglijos ankstyvųjų dinastijų atsiradimai. Didelis dėmesys Viduramžių Lenkijos, Bohemijos, Vengrijos istorijai. Tai nauja informacija pagal atnaujintą Istorijos bendrąją programą. Džiugu, kad paminėta krikščionybė buvo tas pamatas, ant kurio buvo pradėta kurti Europa. Dar galima pridurti, kad ant Antikos istorijos Europa „pastatyta“. Kalbant apie Mindaugo krikštą 1251 m., geras pastebėjimas, kad tai ne Lietuvos krikštas, nes tik artimieji ir giminės apsikrikštijo. Vadovėlyje vertėtų paryškinti tam tikras esmines sąvokas, datas ir asmenybes, kad mokiniai galėtų suprasti, kas yra svarbiausia iš gausaus informacijos kiekio.

Apibendrinant galima teigti, kad 8 klasės istorijos vadovėlio I dalis visiškai atitinka bendruosius ir specialiuosius vadovėlių reikalavimus.

Vyresn. istorijos mokytojas Dalius Vinciūnas

